

Van: Stichting 21 maart <nieuwsbrief@stichting21maart.nl>

Verzonden: woensdag 26 juni 2024 17:30

Onderwerp: Nieuwsbrief juni 2024

Zet een streep door discriminatie en racisme

stichting 21 maart

1 Nieuwsbrief juni 2024

[Van de voorzitter](#)

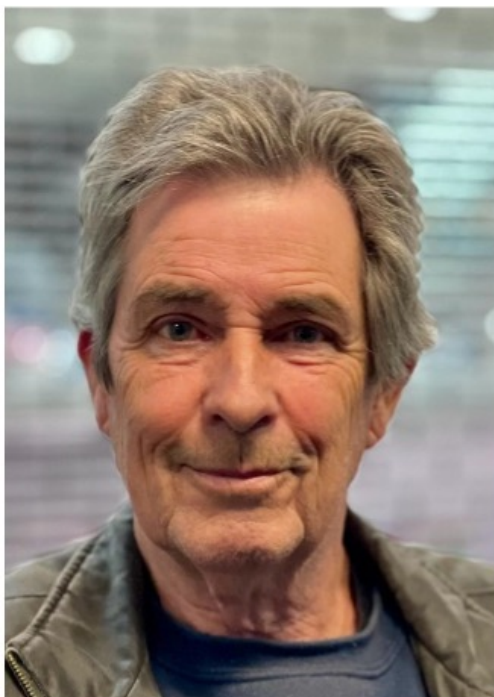
[Terugblik Ketí Kotí lezing door Kathleen Ferrier](#)

[Goudse Scholendialoog: Hoornbeeck College en MBO Rijnland](#)

[Stadswandeling Koloniaal en Slavernijverleden Gouda op 29 juni](#)

[Ketí Kotí: Kom samen herdenken en vieren op 30 juni en 1 juli!](#)

1.1 Van de voorzitter

Op 13 juni ontvingen we mevrouw Kathleen Ferrier in de Agnietenkapel. Voor een volle zaal hield zij ons een spiegel voor: wat betekent het vooroordeel over mensen van kleur niet alleen voor die mensen maar ook voor de witte Nederlanders? We doen onszelf tekort, wij allemaal, door ons niet bewust te zijn van de stereotypen die ons samenleven in de weg staan. Maar mevrouw Ferrier bood ons ook een blik op de kansen voor de toekomst. Lees het uitgebreide verslag van haar presentatie!

Op 5 mei organiseerden wij een vredeswandeling vanuit het Nelson Mandela Centrum. Tegelijk was daar een tentoonstelling van Amnesty International over mensenrechten. Die twee activiteiten versterkten elkaar,

zodat er tweehonderd bezoekers en wandelaars kwamen. Deze opzet hebben we met Amnesty herhaald in de Garensponnerij, nu met een Scholendialoog tussen klassen van de twee MBO-scholen die Gouda rijk is, het Rijnland en het Hoornbeeck. We kunnen wel zeggen dat de studenten elkaar op veel punten hebben leren kennen en waarderen, lees het verslag van de Dialoog!

Stichting 21 maart is er fier op dat we deze ontmoetingen kunnen organiseren, dat we goede en gemotiveerde gespreksleiders hebben, dat docenten van allerlei scholen enthousiast zijn over de dialoog, dat leerlingen elkaar en daarmee ook zichzelf beter leren kennen. Zo werken we aan de toekomst die mevrouw Ferrier ons als kans heeft voorgehouden. Onze stichting is ook nauw betrokken bij andere initiatieven in het voortgezet onderwijs. Samen met de gemeente en onze partnerorganisaties die in Gouda Inclusief samenwerken maken we plannen om de vorming van burgerschap in het onderwijs handen en voeten te geven. We hebben met een ontmoeting van docenten uit alle scholen in het Goudse een goed begin gemaakt, en na de zomervakantie zullen we daarmee doorgaan. Houdt ook de site van Gouda Inclusief hiervoor in de gaten.

Op 30 juni herdenken we in het Huis van de Stad het slavernijverleden, en op 1 juli vieren we de afschaffing van de slavernij in de Garensponnerij. U vindt het programma in deze nieuwsbrief. Meld u aan, het belooft een waardig en inspirerend programma te worden! Met deze herdenking en viering sluiten we in Gouda een jaar met veel activiteiten af, maar dat betekent niet dat de

aandacht voor dit belangrijke en duistere stuk van ons (ook ons Goudse) verleden mag verflauwen. Daarom vindt er, georganiseerd door het Streekarchief, een wandeling plaats langs het Goudse slavernijverleden. Vertrekpunt is de Chocoladefabriek. Aanmelden is wel nodig; misschien is er nog plek voor u. In juli zult u van ons geen nieuwsbrief ontvangen – we hopen met u op mooie zomermaanden. Eind augustus hoort u weer van ons.

Leen de Jong

1.2 Terugblik Ketí Koti lezing door Kathleen Ferrier

Door Hanneleen van der Ree Doolaard

Op de avond van 13 juni organiseerde Stichting 21 maart in aanloop naar de herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij (Ketí Koti) een lezing door Kathleen Ferrier. Ferrier is de dochter van de laatste gouverneur en eerste president van Suriname, Johan Ferrier. Ze is geboren in Paramaribo en opgegroeid in Suriname en Nederland, en werkte na haar studie in Leiden in landen als Chili en Brazilië op het terrein van ontwikkelingssamenwerking, mensenrechten en diversiteit. In 2003 kwam ze in de Tweede Kamer voor het CDA, met onder andere internationale samenwerking in haar portefeuille. Als voorzitter van de Unesco Commissie adviseerde ze de gemeente Amsterdam over het Slavernijmuseum. Momenteel is ze onder meer voorzitter van de Stichting Martin Luther King lezing.

Ferrier begint haar lezing met een anekdote over haar eerste Frans les. Kort nadat ze als vijftienjarige van Suriname naar Nederland was verhuisd, kreeg ze van haar docent te horen dat

het niks zou worden met haar Frans vanwege haar afkomst. Ze bewees hem het tegendeel en haalde een 9 op het eindexamen. Met dit simpele, maar concrete voorbeeld leidt Ferrier haar lezing in. "Vooroordelen zijn eendimensionale etiketten waarbij veel verloren gaat. Zwarte mensen krijgen vaak te maken met deze stereotype labels die gebaseerd zijn op hun huidskleur," stelt Ferrier. "Dit voorbeeld is lang geleden, maar anno 2024 lijkt er nog bitter weinig veranderd. Denk aan het [rapport 'Racisme bij Buitenlandse Zaken'](#), de Toeslagenaffaire en de [documentaire 'De blauwe familie'](#) waarin politiemensen melding maken van racisme en discriminatie op en tijdens hun werk. Structureel racisme en discriminatie zijn onderdeel van de dag."

Erkenning, excuses en herstel

"Hoewel de WIC en VOC ver achter ons liggen, werkt die tijd nog dagelijks en constant door," gaat Ferrier verder. "De kern van slavernij is dat je een ander mens diens menselijke waardigheid ontnemt en diegene dus zo mag gebruiken als je wilt. Het is immers geen mens meer. De beelden en vooroordelen die eeuwenlang met de slavernij zijn ingeprent, verdwijnen niet zomaar uit het collectief geheugen. Het is structureel en systematisch verweven." Ferrier verwijst naar het [rapport 'Ketenen van het verleden'](#) waarin stapsgewijs wordt aangestuurd op erkenning, excuses en dan herstel.

30 juli sluiten we dit Herdenkingsjaar af. Een jaar dat begon met de excuses en vraag om vergiffenis van koning Willem Alexander. Al voor dat moment boden Mark Rutte, namens de Nederlandse staat, en ook burgemeesters, namens verschillende steden, excuses aan. Er zijn tal van onderzoeken in gang gezet en afgerond en zijn er middelen beschikbaar gesteld om de kansenongelijkheid effectief aan te kunnen pakken. "De politiek ziet er echter een stuk anders uit dan een jaar geleden," vertelt Ferrier. "Dat plaatst ons nog meer in een positie waarin we ons niet mogen terugtrekken maar ons juist nog sterker moeten inzetten om een gemeenschappelijk verleden naar een gedeelde toekomst te brengen."

Achter de komma

'What's in it for me?' is volgens Ferrier vaak de instelling die heerst als het gaat om erkenning, excuses en herstel. "Ik benader die instelling graag met de spirituele gedachte van Ubuntu. Los vertaalt zegt dat 'ik ben omdat wij zijn. Wij zijn omdat de aarde is.' In die gedachte wordt uitgegaan van een diepe verbondenheid van

mensen met elkaar en met de planeet." Ze geeft het brengen van een plengoffer, zoals bij de jaarlijkse herdenking wordt gedaan, als voorbeeld. "Hierbij danken we moeder aarde voor alles wat zij ons geeft en vragen we onze voorouders om ons elkaar te laten zien en verbinden. We vragen ze om de liefde de boventoon te laten voeren." Ferrier herinnert zich het moment dat burgemeester Halsema namens de gemeente Amsterdam haar excuses aanbood voor de rol van de gemeente en haar bestuurders in het slavernijverleden. "Na dat moment begonnen alle vogels oorverdovend te kwetteren. Alsof de voorouders het goedkeurden en hoorden."

Om erkenning, excuses en herstel te bevorderen, pleit Ferrier voor een waarheids- en verzoeningscommissie naar het voorbeeld van bisschop Tutu. "De daders en slachtoffers als in Zuid-Afrika leven hier niet meer, maar het belang van excuses en verzoening is er wel. Excuses biedt perspectief. Het is geen punt, maar een komma. Het zet aan tot verbinding en verzoening. Wat komt er na die komma? Herstel. Hierbij denken veel mensen aan geld eisende nazaten, want dat beeld wordt vaak neergezet, maar er is veel meer mogelijk. Het gaat bovenal om het bieden van ruimte voor nieuwe inzichten, visies, mens- en wereldbeelden. Niet alleen black lives matter, maar ook black souls matter: die andere manier van denken, kijken, geloven, voelen, leven."

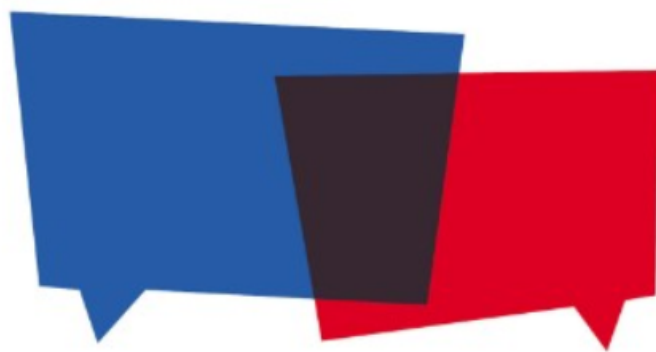
Oproep

Volgens Ferrier zijn we op een kruispunt aanbeland, waarbij de ervaringen uit het verleden ons laten inzien hoe de huidige wereld in elkaar zit. Dat zien we in de gevolgen van klimaatverandering, in opkomende oorlogen, politieke crises, et cetera. "We zien mensen apathisch en moedeloos worden. Vooral bij de jongere generatie zie ik diepe gevoelens van machteloosheid. Mijn oproep is om dat niet te laten gebeuren. We kunnen niet de hele wereld veranderen, maar we zijn niet zomaar machteloos. Iedereen kan nog oog hebben voor de ander en zich bewust losmaken van stereotypen en vooroordelen."

Met die oproep sluit Ferrier haar lezing af met een gedeelte uit [het gedicht van Amanda Gorman](#) wat zij voordroeg tijdens de inauguratie van Joe Biden. "Daarin startte ze met de vraag: 'Als de dag aanbreekt, vragen we ons af: waar kunnen we licht vinden in deze nooit eindigende schaduw?'. Ze eindigde haar gedicht met het antwoord op deze vraag. 'Als de dag aanbreekt, stappen we uit de schaduw, vuurrood en onbevreesd. De nieuwe dageraad bloeit terwijl we hem bevrijden. Want er is altijd licht, als we maar dapper genoeg zijn om het te zien. Als we maar dapper genoeg zijn om het te zijn.'"

Voor meer activiteiten rondom Ketu Koti kunt u terecht op de website

www.goudainclusief.nl/agenda

Goudse
Scholen
dialoog

1.3

Goudse Scholendialoog: Hoornbeeck College en MBO Rijnland

Door Janneke Nieuwensteeg

Op woensdag 5 juni 2024 is er opnieuw een Goudse Scholen Dialoog georganiseerd. Dit keer in samenwerking met Amnesty Gouda. Bij hun tentoonstelling 'Wat betekenen mensenrechten voor jou?' in de Garensponnerij hebben studenten van het Hoornbeeck College en MBO Rijnland prachtige gesprekken met elkaar gevoerd. Hun reacties achteraf waren hartverwarmend:

Erg interessant. Leuk om te zien dat we veel overeenkomsten hebben.

Het was heel leuk en ik ben blij dat ik geen zware meningsverschillen heb gehad. Nieuwe kijk op mensenrechten door kunst.

Het was erg interessant. Heb wel wat dingen geleerd van de dialoog. En dat je trots op je geloof mag zijn.

Kennis gemaakt met nieuwe dames, met een ander geloof, geleerd over hun geloof. Ben er achter gekomen dat zij ook anders behandeld worden dan anderen.

Wat ik geleerd hebt van de dialoog: nog meer respect tonen en iemand in zijn waarde laten.

We zijn meer anders naar elkaar gaan kijken in de zin dat we op sommige vlakken wel een beetje overeenkomen.

Heel leerzaam was het. Dingen ook te weten gekomen over bijvoorbeeld dat we (moslims en christenen) veel gelijke dingen hebben.

Ook vond ik het fijn om naar anderen te luisteren die misschien andere dingen hebben meegekregen vanuit huis.

Heel interessant om te zien hoe iedereen anders is. Ik kijk er heel positief op terug. Het heeft mijn blik ook echt breder gemaakt!

Vond het een mooi en open gesprek. Vind het ook mooi dat we zo open over ons geloof konden praten.

Heel leerzaam. Vaker doen. Goed georganiseerd.

1.4 Stadswandeling Koloniaal en Slavernijverleden Gouda op 29 juni

Door Coretta Bakker-Wijbrans, directeur-streekarchivaris streekarchief Midden-Holland

Afgelopen januari werd de bundel [Het Koloniaal en slavernijverleden van Gouda: een verkenning](#) gepresenteerd. Op basis van deze publicatie maakte masterstudente Publieksgeschiedenis Enora Stam tijdens haar stage bij het Streekarchief Midden-Holland in de afgelopen maanden een wandeling langs plekken in het centrum van Gouda.

Enora belicht tijdens deze wandeling de diverse manieren waarop de stad en haar vroegere bewoners zijn verbonden met de geschiedenis van de slavernij en vertelt hierbij een aantal bijzondere persoonlijke verhalen uit het verleden én heden. Wandel mee en ontdek de stad vanuit andere historische perspectieven.

De wandelingen zijn gepland op zaterdag 29 juni en starten om 13.00 uur en 15.00 uur vóór de Chocoladefabriek. Per wandeling is plek voor maximaal 10 personen. Een plek vooraf reserveren is daarom noodzakelijk via info@samh.nl.

Na 29 juni zal de wandeling ook digitaal beschikbaar zijn via de website van het Streekarchief én in papieren vorm (zo lang de voorraad strekt) op te halen in de Chocoladefabriek in Gouda.

1.5 Ketu Koti: Kom samen herdenken en vieren op 30 juni en 1 juli!

Met Ketu Koti herdenken we de afschaffing van de Trans-Atlantische slavernij en vieren we de vrijheid die elke persoon verdient. Er zijn verschillende mooie activiteiten gepland, zoals lezingen, optredens en muziek. Ook is er ruimte voor bezinning en ontmoeting. Afgelopen jaar is er een historische verkenning gedaan naar welke rol Gouda heeft gespeeld in het koloniaal en slavernijverleden. Op 1 juli maakt burgemeester Pieter Verhoeve naar aanleiding van de verkenning bekend wat de gemeente gaat doen om gelijkheid en inclusie in onze maatschappij verder te motiveren.

Om ervoor te zorgen dat iedereen kan genieten van de heerlijke lunch op 30 juni en het uitgebreide lopend buffet op 1 juli, is het belangrijk dat we weten hoeveel mensen er komen. Meld u daarom voor 25

juni aan via de QR-code. Daar leest u ook het programma. Heeft u vragen? Mail dan naar slavernijverleden@gouda.nl.

U bent van harte welkom om deel te nemen en samen te herdenken en te vieren. Komt u ook?

stichting 21 maart

Van Itersonlaan 16, 2806 DH Gouda

www.stichting21maart.nl | secretaris@stichting21maart.nl | KvK 24473912

Copyright © 2024 Stichting 21 maart Gouda, Alle rechten voorbehouden.

Deze nieuwsbrief wordt naar relaties van Stichting 21 maart Gouda gestuurd.

Je kunt wijzigingen aan ons doorgeven of aangeven dat je deze nieuwsbrief niet langer wilt ontvangen.

